(1475) "लस श्लेषणक्रीडनयोः" (I-भ्वादिः-714. अक. सेट्. पर.)
"अयं शोभायां प्रसिद्धः" इति धा. का. व्याख्यायाम् (1-89)।
'लासयेत् शिल्पयोगेऽर्थे, श्लेषणे क्रीडने लसेत्॥' (श्लो. 190) इति देवः।
लासकः-सिका, लासकः-सिका, लिलसिषकः-षिका, लालसकः-सिका;
लसिता-त्री, लासयिता-त्री, लिलसिषिता-त्री, लालसिता-त्री;
इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाणि [प्रातिस्विकरूपाणि विना] भौवादिकक्कसतिवत् (180) बोध्यानि। [1]अलसः-आलस्यम्, [2]विलासी, [3]हृल्लासः, [A]उल्लसन्-न्ती, लसिका, इमानि रूपाण्यधिकान्यत्रेति विशेषः।

(1476) "लस शिल्पयोगे" (X-चुरादिः-1729. अक. सेट्. उभ.)
शिल्पयोगे=कौशले इत्यर्थः इति बालमनोरमा। "-शिल्पोपयोगे भ्रमादिना तक्ष्णोतीत्यर्थः" इति क्षीरस्वामी। 'तालव्यान्त [लश] इति कौशिकः' इति तरङ्गिण्याम्। "केचित् मूर्धन्यान्तं पठन्ति" इति स्वामी इत्याह" इति मा. धा. वृत्तौ। पुरुषकारधातुवृत्तिकारप्रौढमनोरमाकारादयः स्वामिमते 'लस' इति दन्त्यं पठित्वा 'लष' इति मूर्धन्यान्तमिति केचित् इति पठन्ति। प्रकृतक्षीरतरङ्गिण्यां तु 'लष शिल्पोपयोगे' इत्येव दृष्टः पाठः।
'लासयेत् शिल्पयोगेऽर्थे श्लेषणे क्रीडने लसेत्॥' (श्लो. 190) इति देवः।
लासकः-सिका, लिलासयिषकः-षिका, लासयिता-त्री, लिलासयिषिता-त्री;
इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिकक्कालयतिवत् (175) ज्ञेयानि।

(1477) "ओ लस्जी व्रीडायाम्"

(VI-तुदादिः-1291. अक. सेट्. आत्म.)

"अयं तवर्गपञ्चमादिः [नस्जी] इति चान्द्राः" इति मा. धा. वृत्तौ।
"आत्रेयमैत्रेयस्वामिसंमताकारशाकटायनादयः सर्वे यणादिमेवाहुः।

---

1. न लसः—अलसः। तस्य भावः इत्यर्थे आलस्यम् इति रूपं भवति।
2. विशब्द उपपदे 'वौ कषलस—' (3-2-143) इति घिनुण्प्रत्यये विलासी इति रूपम्।
3. हृदयस्य लासः इति व्युत्पत्तौ 'हृदयस्य हृल्लेखयदण्लासेषु' (6-3-50) इति हृदादेशे रूपमेवम्। हृल्लासः=हिक्कारोगः।
A. 'ज्वालाकणारुणरुचा निकरेण रेणोः शेषेण तेजस इवोल्लसना रराज॥' शि.व. 5-55.